

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาของปัญหาและความสำคัญของปัญหา

ในสภาวะปัจจุบันภาคอุตสาหกรรมจัดเป็นภาคเศรษฐกิจหนึ่ง ที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศต่างๆในโลก จะเห็นได้จากประเทศที่พัฒนาแล้วเช่น อเมริกา อังกฤษ เยอรมัน ญี่ปุ่น รายได้ส่วนใหญ่ของประเทศมาจากภาคอุตสาหกรรมแทบทั้งสิ้น ขณะที่ประเทศที่กำลังพัฒนาทั้งหลายจึงมักจะใช้ภาคอุตสาหกรรม เป็นเครื่องมือในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งหากจะมองกันให้ดีจะพบว่า ภาคอุตสาหกรรมนั้นเป็นแหล่งช่วยพัฒนาเศรษฐกิจในสาขาอื่นให้เจริญก้าวหน้ามากขึ้นตามไปด้วย ทำให้เกิดผลกระทบต่อสาขาอื่นอีกหลายด้าน เช่น กระตุ้นให้มีผู้ผลิต ผู้แปรรูปวัตถุดิบ การกระจายสินค้า การขนส่ง การบริการ การเงิน การธนาคาร และการคมนาคม ยิ่งอุตสาหกรรมขยายตัวเพิ่มมากขึ้นเท่าใดก็จะช่วยให้ภาคบริการของประเทศขยายตัวตามไปด้วยโดยส่วนใหญ่แล้วประเทศที่ด้อยพัฒนาและประเทศกำลังพัฒนามักจะส่งสินค้าอุตสาหกรรมจากต่างประเทศเข้ามา จึงทำให้ประเทศเหล่านั้นสูญเสียเงินตราต่างประเทศในแต่ละปีเป็นจำนวนมาก เช่นประเทศเกาหลีใต้ เดิมมีปัญหาเรื่องขาดดุลการค้าเป็นอย่างมาก เพราะมีการทำสงครามในชาติเป็นเวลานาน หลังจากสงครามสงบ ได้มีการพัฒนาอุตสาหกรรมอย่างรวดเร็ว จนปัจจุบันกำลังกลายเป็นประเทศ ที่เกินดุลการค้าไปแล้ว และในด้านความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีจะพบว่า สินค้าอุตสาหกรรมนั้นจำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะต้องอาศัยเทคโนโลยีต่าง ๆ เข้ามาใช้ในการผลิต เพื่อจะช่วยลดต้นทุนในการผลิต และเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตให้สามารถแข่งขันในตลาดโลกได้ ซึ่งจะเห็นจากการพัฒนาอุตสาหกรรมทำให้ประเทศญี่ปุ่นเป็นประเทศหนึ่งที่มีความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีระดับสูง ส่วนในด้านความมั่นคงทางเศรษฐกิจภาคอุตสาหกรรมจะทำให้รายได้ของประเทศมี เสถียรภาพมากขึ้น เศรษฐกิจของประเทศมีความมั่นคงมากขึ้น เนื่องจากการผลิตสินค้าอุตสาหกรรมจะแตกต่างจากสินค้าเกษตรกรรมตรงที่ สินค้าเกษตรกรรมจะขึ้นอยู่กับสภาพดินฟ้าอากาศ หรือฤดูกาลเป็นหลักหากเกิดภาวะผิดปกติ เช่น น้ำท่วม หรือฝนแล้ง จะทำให้รายได้ของประเทศมีความผันผวนมาก แต่หากประเทศนั้นมีการผลิตสินค้าอุตสาหกรรม ก็จะช่วยลดความผันผวนของรายได้ ทำให้เศรษฐกิจของประเทศมีเสถียรภาพมากขึ้น เช่น ประเทศจีน จากเดิมที่เคยผลิตสินค้าเกษตรกรรมเป็นหลัก หลังจากที่ได้เปิดประเทศ โดยเข้าร่วมในองค์การการค้าโลก (WTO) และได้หันมาผลิตสินค้าอุตสาหกรรมอย่างจริงจัง ทำให้เศรษฐกิจของประเทศ ขยายตัวอย่างรวดเร็ว และมั่นคงอีกด้วย ทำให้ชาติต่าง ๆ ก็อยากมาลงทุนให้ภาคอุตสาหกรรมในประเทศจีน ซึ่งข้อได้เปรียบที่สำคัญที่สุด ที่ทำให้ต่างชาติอยากมาลงทุนในประเทศจีน นั่นก็คือ ในด้านต้นทุนที่มีราคา

ถูกกว่าประเทศอื่น ทำให้การผลิตในภาคอุตสาหกรรมแต่ละประเทศหันมาให้ความสนใจในเรื่องการลดต้นทุนมากยิ่งขึ้น เพื่อที่จะสามารถแข่งขันในตลาดโลกได้

แต่ภายใต้สถานการณ์เศรษฐกิจโลกที่เต็มไปด้วยการแข่งขัน ผลกระทบภายนอก เช่น การเปิดเสรีทางการค้า(FTA) ความผันผวนของราคาน้ำมันในตลาดโลก ภาวะเงินเฟ้อในประเทศ ภัยคุกคามจากการก่อการร้ายทั้งในและนอกประเทศ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ย่อมส่งผลกระทบ ต่อต้นทุนทางการผลิตในภาคอุตสาหกรรม อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

ปัจจุบันประเทศไทยได้พัฒนาจากประเทศกสิกรรมมาเป็นประเทศอุตสาหกรรมมากขึ้น โดยภาคอุตสาหกรรมมีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ ซึ่งจะเห็นได้จากผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติด้านการผลิตของประเทศจะประกอบไปด้วย ผลผลิตที่มาจากภาคอุตสาหกรรมในสัดส่วนที่สูงกว่าภาคการผลิตอื่นๆ และประชากรจะประกอบอาชีพในสาขาที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมเป็นอันดับสองรองจากการประกอบอาชีพในภาคเกษตรกรรม อีกทั้งรายได้ส่วนหนึ่งของประเทศได้มาจากการส่งออกของสินค้าอุตสาหกรรมต่าง ๆ (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2545)และเมื่อพิจารณารายได้ต่อหัวของภาคเกษตรกรรมและภาคอุตสาหกรรมการผลิต พบว่ารายได้ต่อหัวของภาคเกษตรกรรมเพิ่มจากระดับ 13,303 บาท / หัว / ปี ในปี 2536 เป็น 23,119 บาท / หัว / ปี ในปี 2543 ขณะที่รายได้ต่อหัวของภาคอุตสาหกรรมการผลิตเพิ่มขึ้นจากระดับ 65,120 บาท / หัว / ปี ในปี 2536 เป็น 93,865 บาท / หัว / ปี ในปี 2543 (ศูนย์วิจัยไทยพาณิชย์ จำกัด, 2544)

แต่อย่างไรก็ตามยังถือว่าเป็นประเทศเกษตรกรรม แต่ภาคอุตสาหกรรมก็มีบทบาทเพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมซึ่งมีมูลค่าเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ จนเป็นธุรกิจที่นำเงินตราเข้าประเทศมากกว่าเกษตรกรรม ดังแสดงตารางที่ 1.1 โครงสร้างสินค้าส่งออกของไทย

ตารางที่ 1.1 สินค้าส่งออกของไทยจำแนกตามมูลค่า (ล้านบาท)

ปี	มูลค่าการส่งออก รวม (ล้านบาท)	สินค้าอุตสาหกรรม		สินค้าเกษตรกรรม		แร่และเชื้อเพลิง		อื่น ๆ	
		มูลค่า	สัดส่วน	มูลค่า	สัดส่วน	มูลค่า	สัดส่วน	มูลค่า	สัดส่วน
2542	2,114,249	1,837,477	83.0%	265,413	12.0%	47,948	2.2%	634,111	2.9%
2543	2,768,065	2,303,043	83.2%	291,344	10.5%	97,399	3.5%	75,680	2.7%
2544	2,884,703	2,384,939	82.7%	312,511	10.8%	88,901	3.1%	98,352	3.4%
2545*	1,634,047	1,373,701	84.1%	164,828	10.1%	44,687	2.7%	50,830	3.1%

ที่มา : กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ (2545)

หมายเหตุ * = ม.ค. – ก.ค. (2545)

สินค้าอุตสาหกรรมของไทยในปัจจุบันนอกจากจะสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจแล้ว ยังมีศักยภาพในการพัฒนา การขยายตัวและเพิ่มมูลค่าได้อีกมากในอนาคต ประเทศไทยมีอุตสาหกรรมหลักอยู่ 13 สาขา คือ อาหาร สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม รองเท้าและเครื่องหนัง ผลิตภัณฑ์ไม้และเครื่องเรือน ยาและเคมีภัณฑ์ ยางพาราและผลิตภัณฑ์ยาง ผลิตภัณฑ์พลาสติก เซรามิก และแก้ว เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ยานยนต์และชิ้นส่วน อัญมณีและเครื่องประดับ เหล็กและเหล็กกล้า และปิโตรเคมี (สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม. www.oie.go.th. 2546) อุตสาหกรรมส่งออกซึ่งนำรายได้เข้าประเทศสูงสุด 10 อันดับแรก คือ เครื่องคอมพิวเตอร์ แผงวงจรไฟฟ้า รถยนต์ และอุปกรณ์ เสื้อผ้า อัญมณี เครื่องรับวิทยุโทรทัศน์ อาหาร ทะเลกระป๋อง เม็ดพลาสติก ข้าว และเครื่องปรับอากาศ

อุตสาหกรรมยานยนต์เป็นอุตสาหกรรมที่มีจุดเด่นและมีความได้เปรียบจากการที่ไทยเป็นฐานการผลิตขนาดใหญ่ โดยเฉพาะการผลิตรถกระบะแหล่งใหญ่เป็นอันดับ 2 ของโลก รองจากสหรัฐอเมริกา ทั้งจากความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานของแหล่งผู้ผลิตชิ้นส่วน และตลาดภายในขนาดใหญ่ของไทยที่รองรับอย่างกว้างขวาง โดยในปี 2546 ยอดผลิต และอุปสงค์ของรถยนต์ในประเทศอยู่ในระดับ 7.5 และ 5.3 แสนคัน ตามลำดับ ขณะที่ปริมาณส่งออกจำนวน 2.3 แสนคัน ซึ่งการส่งออกโดยรวมปี 2546 ของรถยนต์นั้นมีมูลค่า 31.9 พันล้านบาท รถกระบะ 60.5 พันล้านบาท และรถบรรทุก 16.5 พันล้านบาท (กรมเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม. 2544)

อุตสาหกรรมการผลิตส่วนประกอบที่ใช้ในยานยนต์ หรือชิ้นส่วนยานยนต์ สามารถแบ่งตามโครงสร้างของตลาดได้เป็น 2 ประเภทคือ กลุ่มชิ้นส่วนที่ป้อนตลาดประกอบรถยนต์ (Original Equipment Manufacturer : OEM) ซึ่งอุปสงค์จะขึ้นอยู่กับปริมาณการผลิตรถยนต์ในแต่ละปี และกลุ่มชิ้นส่วนที่ป้อนตลาดอะไหล่ทดแทน (Replacement Equipment Manufacture : REM) ซึ่งอุปสงค์ขึ้นอยู่กับปริมาณรถยนต์ที่จดทะเบียนในประเทศ ในปัจจุบันผู้ผลิตชิ้นส่วนที่ป้อนค่ายรถยนต์ส่วนใหญ่ยังพึ่งพาเทคโนโลยีการผลิตที่เข้ามาจากต่างประเทศ โดยเฉพาะจากญี่ปุ่น ส่วนกลุ่มผู้ผลิตในตลาดอะไหล่จะมีทั้งการใช้เทคโนโลยีที่เข้ามา และการผลิตโดยอาศัยประสบการณ์สะสมซึ่งจะทำให้เฉพาะชิ้นส่วนที่ใช้เทคโนโลยีการผลิตที่ไม่ซับซ้อนเกินไป และได้ชิ้นส่วนที่มีคุณภาพระดับปานกลาง ในอนาคตภาวะการแข่งขันจะรุนแรงขึ้น ภายหลังที่ค่ายรถต่างดึงกลุ่มผู้ผลิตชิ้นส่วนต่างประเทศเข้ามาลงทุนในไทย ซึ่งเป็นผู้ผลิตชิ้นส่วนรายใหญ่ของโลกที่มีเทคโนโลยีแข็งแกร่ง และมีเครือข่ายกับค่ายรถ อย่างกว้างขวาง อาทิ เดลฟาย วิสทีออน เป็นต้น อุตสาหกรรม การผลิตส่วนประกอบที่ใช้ในยานยนต์มีบทบาทสำคัญในการช่วยสร้างมูลค่าเพิ่มของผลิตภัณฑ์ ประชาชาติและการจ้างงานในประเทศให้สูงขึ้น (สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม. 2545: 381)

จากข้อได้เปรียบดังกล่าวจึงทำให้ ภาครัฐบาล หันมาส่งเสริมการลงทุนทางด้านอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ และชิ้นส่วนรถมอเตอร์ไซด์ ในประเทศมากขึ้น ทำให้อุตสาหกรรมผลิต

ชิ้นส่วนรถยนต์และชิ้นส่วนมอเตอร์ไซค์ในประเทศไทย เป็นอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศ แสดงถึงบทบาทของอุตสาหกรรมยานยนต์ต่อระบบเศรษฐกิจของไทย และตารางที่ 1.2 แสดงปริมาณการขายรถยนต์ของประเทศไทย จะเห็นว่าอุตสาหกรรมยานยนต์ในประเทศไทยจึงเป็นอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ที่มีส่วนสำคัญและผลกระทบต่อเศรษฐกิจของไทย ไม่ว่าจะเป็นด้านการส่งออก ด้านมูลค่าการซื้อขายด้านการลงทุน ด้านแรงงาน และด้านอื่น ๆ นอกจากนี้อุตสาหกรรมยานยนต์ยังมีอัตราการขยายตัวสูงซึ่งจะเห็นได้ว่าในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา มีผู้ประกอบการรายใหญ่ได้เข้ามาลงทุนสร้างโรงงานประกอบรถยนต์ในประเทศไทย ทำให้เกิดการลงทุนในอุตสาหกรรมต่อเนื่องเพื่อผลิตชิ้นส่วนสนับสนุนเพิ่มขึ้นอีกมาก

ตารางที่ 1.2 บทบาทของอุตสาหกรรมยานยนต์ต่อเศรษฐกิจของไทย

จำนวนผู้ประกอบการรถยนต์	14 ราย
จำนวนผู้ประกอบการชิ้นส่วนยานยนต์	600 ราย
จำนวนการจ้างงาน (รวมรถจักรยานยนต์)	80,000 คน

ที่มา : กรมเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม (2544)

ในประเทศไทย บริษัทที่ผลิตชิ้นส่วนยานยนต์รายใหญ่ ที่สามารถแข่งขันกับบริษัทร่วมทุนหรือบริษัทต่างชาติ ได้นั้นมีเพียงไม่กี่บริษัท เนื่องจากต้องแข่งขันกันทั้งด้านต้นทุน และคุณภาพที่สูงมาก กลุ่มบริษัทไทยซัมมิตเป็นกลุ่มบริษัทเอกชนคนไทย รายใหญ่ของประเทศไทยและกลุ่ม ASIAN ของวงการอุตสาหกรรมการผลิตชิ้นส่วนรถจักรยานยนต์และรถยนต์ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2520 จนถึงปัจจุบันมีบริษัทในเครือทั้งสิ้นกว่า 30 บริษัท มีผลประกอบการในกลุ่มมากกว่า 20,000 ล้านบาทต่อปี โดยมีฐานการผลิตอยู่ที่ สมุทรปราการ แห่มลบัง ระยอง อุบลราชธานี นครนายก ปราจีนบุรี ประเทศมาเลเซียและประเทศอินเดีย ชิ้นส่วนยานยนต์ของกลุ่มบริษัทไทยซัมมิต เป็นที่ยอมรับในกลุ่มอุตสาหกรรมประเภทต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ ด้วยชื่อเสียงทางด้าน ต้นทุนที่ต่ำและคุณภาพที่ดีเยี่ยม ทำให้กลุ่มบริษัทไทยซัมมิต สามารถแข่งขันกับตลาดชิ้นส่วนยานยนต์ของโลกได้

ซึ่งกิจกรรมเสริมที่ถูกลำนำใช้เพื่อช่วยในการที่จะทำให้ต้นทุนชิ้นส่วนยานยนต์ในกลุ่มบริษัทไทยซัมมิต สามารถแข่งขันด้านราคากับบริษัทผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ต่างชาติได้ โดยคุณภาพของชิ้นส่วนก็ยังคงมีคุณภาพเป็นเลิศทางด้านคุณภาพ เหมือนเดิมหรือดีกว่าเดิมด้วย นั่นก็คือ กิจกรรมการลดต้นทุนที่ทุกคนมีส่วนร่วม โดยได้ถูกนำมาใช้อย่างจริงจัง ทุกกระบวนการผลิตโดยเริ่มตั้งแต่รับวัสดุ เข้ามาทำการผลิตจนถึงการขนส่งหรือส่งของถึงมือลูกค้าเลยทีเดียว ภายใต้กิจกรรมพื้นฐาน ที่ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง เช่น กิจกรรม 5 ส. กิจกรรมข้อเสนอแนะ (Suggestion) กิจกรรมกลุ่มย่อย Quality Control Circle (QCC) และกิจกรรม KAIZEN จึงเป็นที่น่าสนใจที่จะศึกษาถึงระดับเจตคติของพนักงานที่มีต่อกิจกรรมการลดต้นทุนที่ทุกคนมีส่วนร่วม

ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงมุ่งเน้นที่จะศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความรู้และเจตคติของพนักงานในกลุ่มบริษัทไทยซัมมิต เขตจังหวัดสมุทรปราการ ที่มีต่อการลดต้นทุนที่ทุกคนมีส่วนร่วม ทั้งนี้เพราะคิดว่า หากพนักงานขาดความรู้และเจตคติที่ไม่ดีต่อการปฏิบัติงานแล้ว ย่อมส่งผลกระทบต่องานที่ปฏิบัติได้ (จิตรา ปุจฉาการ. 2540:42) ได้กล่าวไว้ว่าการปฏิบัติงานกับเจตคติมีผลซึ่งกันและกัน เป็นที่เชื่อกันว่า เจตคติมีผลต่อการแสดงออกของพฤติกรรมของบุคคล ในขณะที่เดียวกันการปฏิบัติของบุคคลก็มีผลต่อเจตคติของบุคคลด้วย

ผลจากการวิจัยในครั้งนี้ จะนำไปใช้ในข้อมูลในการปรับปรุงวิธีการลดต้นทุนภายในองค์กร ตลอดจนกำหนดแนวทางในการพัฒนาความรู้และสร้างเจตคติที่ดีให้แก่พนักงานเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้พนักงานยอมรับและปฏิบัติตามวิธีการลดต้นทุน อย่างมีประสิทธิภาพอันจะส่งผลให้องค์กรสามารถดำเนินธุรกิจในสภาพที่มีการแข่งขันในปัจจุบันได้

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาระดับความรู้ และระดับเจตคติที่มีต่อการลดต้นทุนที่ทุกคนมีส่วนร่วมของพนักงานกลุ่มบริษัทไทยซัมมิต

1.2.2 เพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อระดับความรู้ต่อการลดต้นทุนที่ทุกคนมีส่วนร่วมของพนักงานกลุ่มบริษัทไทยซัมมิต

1.2.3 เพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อระดับเจตคติต่อการลดต้นทุน ที่ทุกคนมีส่วนร่วมของพนักงานกลุ่มบริษัทไทยซัมมิต

1.2.4 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับความรู้และระดับเจตคติต่อการลดต้นทุน ที่ทุกคนมีส่วนร่วมของพนักงานกลุ่มบริษัทไทยซัมมิต

1.3 สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงานกลุ่มบริษัทไทยซัมมิต มีผลต่อระดับความรู้ต่อการลดต้นทุนที่ทุกคนมีส่วนร่วม โดยมีสมมติฐานย่อยดังนี้

สมมติฐานที่ 1.1 พนักงานในกลุ่มบริษัทไทยซัมมิตเขตจังหวัดสมุทรปราการ ที่มีเพศต่างกัน มีระดับความรู้ในการลดต้นทุนที่ทุกคนมีส่วนร่วมแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.2 พนักงานในกลุ่มบริษัทไทยซัมมิตเขตจังหวัดสมุทรปราการ ที่มีอายุต่างกัน มีระดับความรู้ในการลดต้นทุนที่ทุกคนมีส่วนร่วมแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.3 พนักงานในกลุ่มบริษัท ไทยซัมมิต เขตจังหวัดสมุทรปราการ ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีระดับความรู้ในการลดต้นทุนที่ทุกคนมีส่วนร่วมแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.4 พนักงานในกลุ่มบริษัทไทยซัมมิต เขตจังหวัดสมุทรปราการ ที่มีระยะเวลาในการทำงานต่างกัน มีระดับความรู้ในการลดต้นทุนที่ทุกคนมีส่วนร่วม แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.5 พนักงานในกลุ่มบริษัทไทยซัมมิต เขตจังหวัดสมุทรปราการ ที่มีหน่วยงานที่สังกัดต่างกัน มีระดับความรู้ในการลดต้นทุนที่ทุกคนมีส่วนร่วม แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 ปัจจัยส่วนบุคคลของพนักงานกลุ่มบริษัทไทยซัมมิต มีผลต่อระดับเจตคติในการลดต้นทุนที่ทุกคนมีส่วนร่วม โดยมีสมมติฐานย่อยดังนี้

สมมติฐานที่ 2.1 พนักงานในกลุ่มบริษัทไทยซัมมิต เขตจังหวัดสมุทรปราการ ที่มีเพศต่างกัน มีระดับเจตคติต่อการลดต้นทุนที่ทุกคนมีส่วนร่วม แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2.2 พนักงานในกลุ่มบริษัทไทยซัมมิต เขตจังหวัดสมุทรปราการ ที่มีอายุต่างกัน มีระดับเจตคติในการลดต้นทุนที่ทุกคนมีส่วนร่วม แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2.3 พนักงานในกลุ่มบริษัทไทยซัมมิต เขตจังหวัดสมุทรปราการ ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีระดับเจตคติต่อการลดต้นทุนที่ทุกคนมีส่วนร่วม แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2.4 พนักงานในกลุ่มบริษัทไทยซัมมิต เขตจังหวัดสมุทรปราการ ที่มีระยะเวลาในการทำงานต่างกัน มีระดับเจตคติต่อการลดต้นทุนที่ทุกคนมีส่วนร่วม แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2.5 พนักงานในกลุ่มบริษัทไทยซัมมิต เขตจังหวัดสมุทรปราการ ที่มีหน่วยงานที่สังกัดต่างกัน มีระดับเจตคติต่อการลดต้นทุนที่ทุกคนมีส่วนร่วม แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 3 ระดับความรู้ต่อการลดต้นทุนมีความสัมพันธ์กับระดับเจตคติต่อการลดต้นทุนที่ทุกคนมีส่วนร่วม ของพนักงานกลุ่มบริษัทไทยซัมมิต

1.4 กรอบแนวความคิดที่ใช้ในการวิจัย

จากการที่ได้มีผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารอุตสาหกรรมการผลิต และนักวิชาการจำนวนมากได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการลดต้นทุนการผลิตของโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งผลการวิจัยทำให้ได้ข้อสรุปที่เป็นประโยชน์และสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางการบริหารเพื่อลดต้นทุนและค่าใช้จ่ายต่างๆ อันเป็นปัจจัยที่จะพาให้องค์กรผ่านพ้นวิกฤต ในช่วงที่เศรษฐกิจต้องแข่งขันกันด้านราคาและต้นทุน

พลชัย ลิ้มวิวัฒน์ (2533 : 4) ได้เสนอว่าการอยู่รอดของธุรกิจที่ต้องแข่งขันขึ้นกับปัจจัยหลัก 2 ประการคือ คุณภาพกับต้นทุน การจัดการต้นทุน (Cost Management) จะประกอบด้วยการลดและควบคุมต้นทุน โดยใช้ตัวเลขข้อมูลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินกิจการมาดำเนินกิจกรรมลดและควบคุมต้นทุนให้เป็นวงล้อที่หมุนเข้าไปเรื่อย ๆ ไม่หยุด

ผู้วิจัยจึงได้สร้างกรอบแนวความคิดในการศึกษาเพื่อเป็นแนวทางไว้คือ องค์กรที่จะสามารถแข่งขันในธุรกิจในตลาดที่มีการแข่งขันด้านราคาสูงจะต้องมีกิจกรรมการลดต้นทุน ที่ทำอย่าง

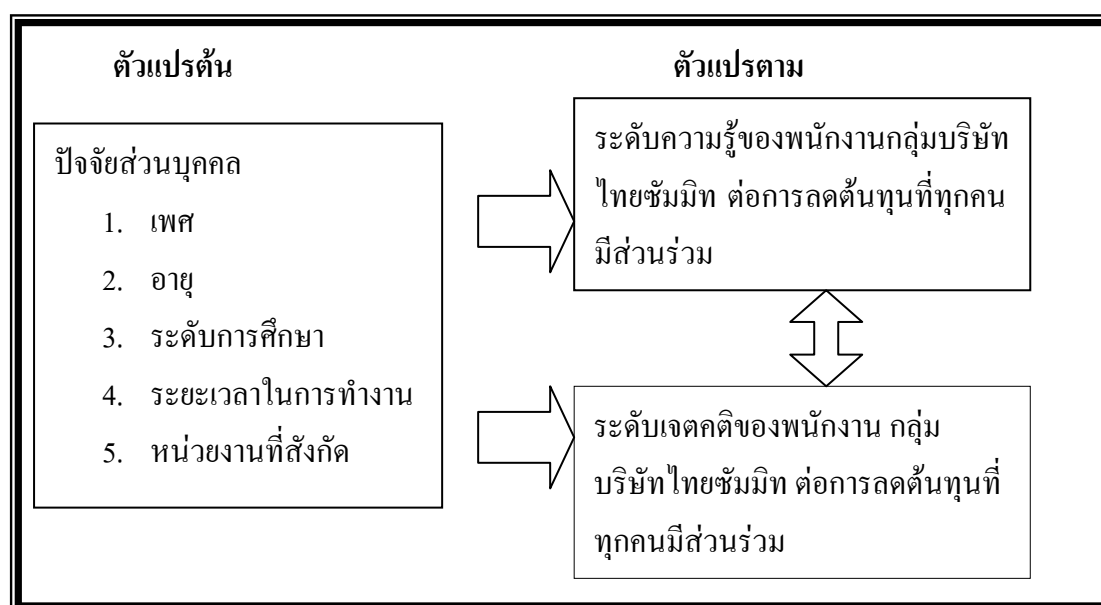
ต่อเนื่องทั่วทั้งองค์กร อันมีพื้นฐานมาจากการที่บุคลากรขององค์กรต้องเข้าใจในหน้าที่และการมีส่วนร่วมของคนที่มีต่อการลดต้นทุนขององค์กร ดังนั้นบุคลากรต้องมีความรู้ที่เหมาะสมและเจตคติที่ดีต่อการลดต้นทุนก่อน ซึ่งจะนำมาสู่การปฏิบัติกิจกรรมการลดต้นทุนที่ทุกคนมีส่วนร่วมทั่วทั้งองค์กรได้

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูลของพนักงานในโรงงานอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ กลุ่มบริษัทไทยซัมมิต โดยแบ่งข้อมูลตามลักษณะของตัวแปรออกเป็น 3 ส่วน (ภาพที่ 1.1) ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลด้านปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาในการทำงาน และหน่วยงานที่สังกัด ซึ่งทั้งหมดถูกกำหนดให้เป็นตัวแปรอิสระ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลด้านระดับความรู้ของพนักงานในกลุ่มบริษัทไทยซัมมิต เขตจังหวัดสมุทรปราการ ที่มีต่อการนำกิจกรรมการลดต้นทุนที่ทุกคนมีส่วนร่วมมาใช้ กำหนดให้เป็นตัวแปรตาม โดยจะทำการวัดค่าเฉลี่ยระดับความรู้ออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ระดับสูง ระดับปานกลาง และระดับต่ำ

ส่วนที่ 3 ข้อมูลด้านระดับเจตคติของพนักงานบริษัทไทยซัมมิต ที่มีต่อการลดต้นทุนมาใช้ กำหนดให้เป็นตัวแปรตาม กำหนดให้เป็นตัวแปรตาม โดยจะทำการวัดค่าออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ภาพที่ 1.1 แสดงกรอบแนวความคิดที่ใช้ในการวิจัย

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

1.5.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ทำการศึกษาวิจัย เป็นพนักงานกลุ่มบริษัทไทยซัมมิต ที่เป็นโรงงานอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ในเขตจังหวัดสมุทรปราการ มีทั้งหมด 10 บริษัท จำนวนทั้งสิ้น 10,660 คน

1.5.2 ตัวแปรที่ศึกษา

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้กำหนด ตัวแปรต้น (Independent Variable) และตัวแปรตาม (Dependent Variable) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

ตัวแปรต้น คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย

1. เพศ
2. อายุ
3. ระดับการศึกษา
4. ระยะเวลาในการทำงาน
5. หน่วยงานที่สังกัด

ตัวแปรตาม ได้แก่

1. ระดับความรู้ต่อการลดต้นทุน
2. ระดับเจตคติต่อการลดต้นทุน

1.5.3 ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ระยะเวลาการดำเนินงานวิจัยและเก็บข้อมูลอยู่ระหว่างเดือนธันวาคม พ.ศ. 2548 ถึง กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 ทำให้ทราบถึงระดับความรู้และระดับเจตคติต่อการลดต้นทุนที่ทุกคนมีส่วนร่วมของพนักงานโรงงานชิ้นส่วนยานยนต์กลุ่มบริษัทไทยซัมมิต

1.6.2 ทำให้ทราบถึงผลกระทบของปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อระดับความรู้ต่อการลดต้นทุนที่ทุกคนมีส่วนร่วม ของพนักงานโรงงานชิ้นส่วนยานยนต์กลุ่มบริษัทไทยซัมมิต

1.6.3 ทำให้ทราบถึงผลกระทบของปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อระดับเจตคติต่อการลดต้นทุนที่ทุกคนมีส่วนร่วม ของพนักงานโรงงานชิ้นส่วนยานยนต์กลุ่มบริษัทไทยซัมมิต

1.6.4 ทำให้ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างระดับความรู้และระดับเจตคติต่อการลดต้นทุน ที่ทุกคนมีส่วนร่วม ของพนักงานโรงงานชิ้นส่วนยานยนต์กลุ่มบริษัทไทยซัมมิต

1.6.5 เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงวิธีการ และสนับสนุนส่งเสริมให้พนักงาน มีเจตคติที่ดีต่อการลดต้นทุนที่ทุกคนมีส่วนร่วม ส่งผลให้เกิดการยอมรับและปฏิบัติตามการลดต้นทุนที่ทุกคนมีส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพ

1.6.6 เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาโครงการและเป็นแนวทางศึกษาวิจัยสำหรับ ผู้ที่สนใจทางด้านนี้ต่อไป

1.7 นิยามคำศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ดังนี้

ต้นทุน หมายถึง ส่วนของการลงทุน โดยจ่ายเป็นเงินหรือสิ่งของแลกเปลี่ยนอย่างอื่น เพื่อให้ได้ซึ่งทรัพย์สินหรือบริการใด ๆ เช่น ค่าก่อสร้าง ค่าแรงงาน ค่าวัสดุ อื่น ๆ

พนักงาน หมายถึง พนักงานในกลุ่มบริษัทไทยซัมมิตในเขตจังหวัดสมุทรปราการ ทุกระดับ
ลักษณะส่วนบุคคล หมายถึง ลักษณะโดยทั่วไปของพนักงาน โดยในการวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาในการทำงาน และหน่วยงานที่สังกัด

เพศ หมายถึง ลักษณะทางกายภาพของพนักงานในกลุ่มบริษัทไทยซัมมิต แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ เพศชายและเพศหญิง

อายุ หมายถึง ระยะเวลา นับตั้งแต่วันที่พนักงานเกิดมาตามบัตรประจำตัวประชาชนจนถึงวันที่ตอบแบบสอบถามของผู้ตอบแบบสอบถาม

ระดับการศึกษา หมายถึง วุฒิการศึกษาชั้นสูงสุดของพนักงาน ณ วันที่ตอบแบบสอบถาม

ระยะเวลาในการทำงาน หมายถึง ระยะเวลาของการทำงานตั้งแต่วันที่พนักงานเริ่มเข้าทำงานในกลุ่มบริษัทไทยซัมมิต จนถึงวันที่ตอบแบบสอบถาม

หน่วยงานที่สังกัด หมายถึง หน่วยงานตามสายงานของกลุ่มบริษัทไทยซัมมิต ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ ฝ่ายผลิต ฝ่ายวิศวกรรม และ ฝ่ายสำนักงาน

แนวทางการลดต้นทุน หมายถึง วิธีการใด ๆ เมื่อนำมาใช้แล้วสามารถลดต้นทุนได้ไม่ว่าจะเป็นมาตรการลดค่าใช้จ่าย การลดการจ่าย หรือการตัดค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ลง โดยมีเป้าหมายให้ธุรกิจดำเนินกิจการต่อไปได้เพื่อลดค่าใช้จ่ายขององค์กรให้น้อยลง มีผลมาจากการใช้มาตรการต่าง ๆ เข้าควบคุมหรือดำเนินการทั้งที่เกี่ยวข้องกับคน สิ่งของ เครื่องจักร หรือวิธีการจัดการอื่น ๆ ด้วย

เจตคติที่มีต่อการลดต้นทุน หมายถึง สิ่งที่บุคคลคิด และรู้สึกต่อการลดต้นทุน ที่มีทั้งทางบวกและทางลบ ซึ่งจะนำไปสู่การเรียนรู้เพื่อดำเนินกิจกรรมในการช่วยลดต้นทุน และปฏิบัติตามนโยบายการลดต้นทุน ของกลุ่มบริษัทไทยซัมมิต